

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/133/2019
Identifikačné číslo spisu: 7715218618
Dátum vydania rozhodnutia: 24.02.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Bajánková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:7715218618.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu INVEST TRADE, spol. s r. o., so sídlom v Rožňave, Cyrila a Metoda 105/2, IČO: 36 589 136, zastúpeného JUDr. Jánom Halkom, advokátom so sídlom v Rožňave, Cyrila a Metoda 105/2, proti žalovanej Slovenskej republike, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom v Bratislave, Račianska 71, o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 5C/463/2015, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6Co/184/2018 zo dňa 16. apríla 2019 takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo 16. apríla 2019 sp. zn. 6Co/184/2018 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

1.1. Okresný súd Michalovce (ďalej len „súd prvej inštancie“ event. „okresný súd“) rozsudkom zo dňa 05. marca 2018 č. k. 5C/463/2015-94 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi titulom náhrady škody 4.832,47 eur s 8,05 % ročným úrokom z omeškania od 29.07.2015 do zaplatenia, to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.) a priznal žalobcovi plnú náhradu trov konania (výrok II.).

1.2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 2, § 3 ods. 1, 2, § 9 ods. 1 až 4, § 16 ods. 4, § 17 ods. 1, § 19 ods. 1, 2, 3 zákona č. 514/2003 Z. z., spolu s § 29 ods. 8 zákona č. 233/1995 Z. z. a § 451 ods. 1, 2, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nar. č. 87/1995 Z. z.. Po posúdení základných predpokladov na uplatnenie nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. dospel k záveru, že žaloba je v celom rozsahu dôvodná. Mal za preukázané, že žalobca podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, ktorej Ministerstvo spravodlivosti SR nevyhovelo. Existenciu nesprávneho úradného postupu považoval súd v konaní za preukázanú, nakoľko F. H. Ž. bola súdnou exekútorkou (v čase začatia exekúcie bola riadne zapísaná v zozname súdnych exekútorov, vedenom Ministerstvom spravodlivosti SR a spĺňala všetky zákonné podmienky pre výkon exekučnej činnosti v zmysle § 2 ods. 1 zák. č. 233/1995 Z. z. Exekučného poriadku). Bola štátom určenou a splnomocnenou osobou na vykonanie núteného výkonu exekučných titulov. Súdna exekútorka začala predpísaným spôsobom vymáhať pohľadávku v prospech označeného oprávneného (v tom čase Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., Bajkalská 30, Bratislava). Z jej strany došlo k porušeniu úradného postupu, keďže v

zmysle § 29 ods. 8 citovaného zákona mala povinnosť do 7 dní od prijatia peňažných prostriedkov tieto poukázať oprávnenému, čo sa v skutočnosti nestalo, teda v tomto jej konaní, resp. nečinnosti spočíval podľa okresného súdu nesprávny úradný postup.

1.3. Súd prvej inštancie mal za preukázanú aj existenciu škody ako ujmy, ktorá vznikla v majetkovej sfére poškodeného a je aj objektívne vyjadriteľná v peniazoch. Z potvrdení Sociálnej poisťovne vyplýva, že Sociálna poisťovňa z dôchodkov povinných W. Q. a F. Q. zrazila za obdobie od 22.04.2009 do 21.04.2013 spolu sumu 6.740,08 eur, z ktorej súdna exekútorka poukázala oprávnenému spolu 289,99 eur (136,68 + 153,31) a zvyšok sumy si ponechala. Škoda predstavuje 4.832,47 eur, nakoľko 24 % z vymoženej sumy si mohla F.. H. Ž. oprávnené ponechať na trovy exekúcie.

1.4. Aj príčinnú súvislosť mal okresný súd za preukázanú, keďže na základe platného exekučného titulu a zákonným spôsobom exekútorka vymohla vyššie uvedenú sumu, ktorú mala poukázať oprávnenému. Tým, že si F.. H. Ž. neoprávnené ponechala sumu 4.832,47 eur došlo k úbytku majetku na strane oprávneného a rozhodne sa tak udialo práve v citovanom exekučnom konaní a práve jej nesprávnym úradným postupom. Súd prvej inštancie sa v konaní zaoberal aj obranou žalovanej spočívajúcou v tvrdení, že na strane F.. H. Ž. došlo k bezdôvodnému obohateniu, ktoré si má oprávnený - žalobca - vymáhať v občianskom súdnom konaní na základe § 451 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka. Tento názor nepovažoval súd prvej inštancie za správny, pretože nikde v zákone č. 514/2003 Z. z. nie je uvedené, aby podmienkou uplatnenia si nároku podľa tohto zákona bolo predchádzajúce uplatnenie si nároku voči konkrétnej osobe (resp. inštitúcii) podľa § 451 Občianskeho zákonníka. Ustanovenia Občianskeho zákonníka sú predpisom všeobecnej povahy (lex generalis) a ustanovenia zák. č. 514/2003 Z. z. sú špeciálnym právnym predpisom (lex specialis). Vzhľadom k tomu, že takáto podmienka v zákone č. 514/2003 Z. z. neexistuje, mal súd prvej inštancie za to, že nárok žalobcu je škodou, ktorú si žalobca správne uplatnil postupom podľa zák. č. 514/2003 Z. z.. Súd prvej inštancie si teda neosvojil tvrdenie žalovanej, že nebola preukázaná škoda, keďže podľa jej tvrdenia ide o bezdôvodné obohatenie. Uplatnená suma 4.832,47 eur je objektívnou škodou, ktorá vznikla v majetkovej sfére žalobcu nesprávnym úradným postupom.

1.5. Okresný súd sa zaoberal aj námietkou žalovanej o nedostatku aktívnej legitimácie žalobcu spočívajúcej v tvrdení, že pôvodný veriteľ zmluvou o postúpení pohľadávok právo na náhradu škody na žalobcu nepostúpil. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s názorom žalovanej, že si mal nárok ako oprávnená osoba podľa príslušných ustanovení zák. č. 514/2003 Z. z. najprv uplatniť pôvodný veriteľ (Prvá stavebná sporiteľňa, a. s.) a až následne mohol previesť na žalobcu aj toto právo. Vychádzal zo zmluvy o postúpení pohľadávok č. 103/2012 zo dňa 01.04.2012 a z prílohy k tejto zmluve. Konštatoval, že táto zmluva bola uzatvorená podľa § 524 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému, keď podľa § 524 odsek 2 s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené. Podľa súdu prvej inštancie je z uvedeného zákonného ustanovenia zrejmé, že sám zákonodarcu spája s postúpenou pohľadávkou aj všetky práva spojené s touto pohľadávkou, k čomu aj v skutočnosti došlo a čomu zodpovedá aj citovaný článok II. bod 4. predmetnej zmluvy, kde sa výslovne uvádza, že postupca postupuje postupníkovi pohľadávky uvedené v odseku 1 tohto článku voči dlžníkom, spoludlžníkom, ručiteľom a záložcom spolu s príslušenstvom a všetkými právami s nimi spojenými, a to dňom účinnosti tejto zmluvy a za podmienok stanovených v tejto zmluve a postupník prehlasuje, že postúpené pohľadávky prijíma a zaväzuje sa za ne zaplatiť odplatu za podmienok stanovených v článku III. tejto zmluvy. Zdôraznil, že predmetná zmluva je dvojstranný právny úkon, kde na jednej strane postupca postupoval postupníkovi pohľadávky, ktoré sú uvedené v článku II. bod 1. v spojení s prílohami v určitej sume a na strane druhej postupník tieto pohľadávky prijal a zaviazal sa za tieto dohodnutú sumu zaplatiť. Vedomosť o tom, čo je predmetom zmluvy o postúpení pohľadávok majú najlepšie priamo účastníci tohto zmluvného vzťahu. Zo zmluvy je ďalej zrejmé, že jej účinnosť nastala dňom jej podpísania 01.04.2012. V článku IV. bod 11. je výslovne uvedené, že všetky platby prijaté na účty postúpených pohľadávok odo dňa podpisu tejto zmluvy vrátane patria postupníkovi a postupca sa zaviazal informovať postupníka o všetkých úhradách z postúpených pohľadávok zo strany dlžníkov, resp. iných osôb a tieto najneskôr do desiatich pracovných dní mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bola úhrada vykonaná, poukázať na účet postupníka. Postupník Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., Bajkalská 30, Bratislava prestal byť k 01.04.2012 veriteľom postúpených pohľadávok a týmto veriteľom sa stal na základe tejto zmluvy žalobca, ktorý vstúpil aj do všetkých práv súvisiacich s postúpenými

pohľadákami. Podľa názoru okresného súdu týmto momentom, teda dňom 01.04.2012, prešlo na žalobcu aj prípadné právo na uplatnenie nároku na náhradu škody v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z., k čomu aj v skutočnosti v tomto prípade došlo.

1.6. Súd prvej inštancie zdôraznil, že v prípade úspechu pri prejednaní tohto nároku na ministerstve spravodlivosti a pri poskytnutí plnenia a náhrady škody Prvej stavebnej sporiteľni, a. s., by táto tak či tak musela vyplatenú sumu podľa citovanej zmluvy o postúpení pohľadávok poukázať žalobcovi. Tiež upriamil pozornosť na to, že postupca v danom prípade vedel, čo postupuje a za akú sumu, teda zo strany žalobcu zaplatením odplaty za postúpené pohľadávky bol tento so svojim nárokom aj voči manželom Q. z predmetnej úverovej zmluvy uspokojený tak, ako sa dohodol postupca s postupníkom. Ak by prijal ďalšie plnenie zo strany Slovenskej republiky uplatnením nároku podľa zák. č. 514/2003 Z. z., rozhodne by došlo v jeho sfére k vzniku bezdôvodného obohatenia, keďže táto pohľadávka a tento nárok mu už uzavretím zmluvy o postúpení pohľadávok nepatrilo. Neobstojí ani tvrdenie žalovanej strany, že časť vymoženej sumy zo strany F.. H. Ž. bola realizovaná v čase, kedy oprávneným v exekučnom konaní bola Prvá stavebná sporiteľňa, a. s. a nie žalobca. Uzavretím zmluvy o postúpení pohľadávok bolo na žalobcu postúpené aj toto právo, či už na budúce alebo na predchádzajúce plnenia zo strany dlžníkov a práva a povinnosti s tým súvisiace.

1.7. Pri posúdení úrokov z omeškania okresný súd vychádzal z § 16 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z. z., v zmysle ktorého lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uplynutím 6-mesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr. Zohľadnil, že žalobca si právo na úroky z omeškania uplatnil od 29.07.2015, ktorý deň je dňom, kedy žalovaná oznámila výsledok predbežného prerokovania nároku na náhradu škody žalobcovi.

1.8. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) tak, že ich náhradu úspešnému žalobcovi priznal.

2.1. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom zo 16. apríla 2019 sp. zn. 6Co/184/2018 potvrdil rozsudok okresného súdu, okrem určenia lehoty na plnenie priznaného nároku (prvý výrok), zmenil rozsudok vo výroku I. o lehote na plnenie priznaného nároku tak, že žalovaná je povinná priznanú sumu uhradiť žalobcovi do 30 dní od právoplatnosti rozsudku (druhý výrok) a priznal žalobcovi proti žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu (tretí výrok).

2.2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalovaná nedôvodne v odvolaní opakovane namietala predčasnosť uplatnenia nároku prostredníctvom žaloby o náhradu škody v zmysle ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z., ako aj nepreukázanie existencie škody majúcej za to, že nárok na náhradu škody v súdnom konaní podľa zákona č. 514/2003 Z. z. môže byť úspešne uplatnený voči štátu až vtedy, ak nemožno dosiahnuť uspokojenie pohľadávky z bezdôvodného obohatenia voči tomu, kto tento prospech získal a je povinný ho vydať. Odvolací súd poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/75/2015 (publikované v Zbierke rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod č. 21/2016) riešiace otázku vzťahu zodpovednosti štátu za škodu a zodpovednosti exekútora za škodu, právna veta ktorého znie: „Za škodu spôsobenú exekútorom pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu (činnosti uvedené v ust. § 29 až § 194 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti) zodpovedá vedľa štátu (s následným právom regresu) rovnako sám exekútor, a to za podmienok uvedených v § 33 ods. 1 uvedeného zákona. Závisí výlučne na rozhodnutí poškodeného, či bude náhradu škody požadovať podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov alebo či predmetný nárok bude uplatňovať priamo od exekútora podľa § 33 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.“ Najvyšší súd Slovenskej republiky vychádzal z úvahy, že exekútor je štátom určenou osobou na uskutočňovanie núteného výkonu rozhodnutia a pri výkone exekučnej činnosti plní úlohy štátu, preto sú naplnené predpoklady zodpovednosti za škodu spôsobenú touto činnosťou podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Zodpovednosť štátu sa však netýka všetkých činností, ktoré exekútor vykonáva, ide len o činnosti uvedené v § 29 až § 194 zákona č. 233/1995 Z. z. Exekútor nesie zodpovednosť za škodu, ktorú spôsobil exekučnou činnosťou aj sám v zmysle § 33 ods. 1 tohto zákona, pričom obe tieto zodpovednosti stoja vedľa seba a právo výberu medzi nimi je na poškodenom, nakoľko Exekučný poriadok ani zákon č. 514/2003 Z. z. priamo nestanovujú prioritu alebo výlučnosť zodpovednosti za

škodu podľa niektorého z nich. Rovnako NS SR v uznesení sp. zn. 3Cdo/58/2009 uverejnenom v Zbierke rozhodnutí a stanovísk NS SR pod č. 13/2010 vyslovil názor, že exekútor v exekučnom konaní vykonáva úlohy štátneho orgánu, ktorému je zverený výkon verejnej (štátnej) moci v rozsahu stanovenom Exekučným poriadkom a subsidiárne Občianskym súdnym poriadkom. Právny vzťah súdneho exekútora a účastníka exekučného konania sa nemôže považovať za súkromnoprávny. Na strane súdneho exekútora nemôže dôjsť k bezdôvodnému obohateniu v zmysle § 451 Obč. zákonníka tým, že povinný mu na základe výzvy (§ 47 ods. 1 písm. a/ Exekučného poriadku) zaplatí za výkon exekučnej činnosti vo výzve uvedenú odmenu, výška ktorej presahuje sumu zodpovedajúcu právnomu predpisu.

2.3. Z uvedeného názoru vychádza aj súdna prax. Krajský súd v Banskej Bystrici vo svojich rozhodnutiach sp. zn. 15Co/154/2017 a 14Co/787/2015 tiež zohľadnil stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyslovené v uznesení sp. zn. 3Cdo/75/2015 (obdobne II. ÚS 289/2008). Uvedený výklad (že poškodený má nárok na náhradu škody voči štátu aj voči súdnemu exekútorovi, pričom táto zodpovednosť je spoločná a nerozdielna, kedy poškodený sa môže rozhodnúť, či uplatní škodu iba voči štátu alebo iba voči súdnemu exekútorovi, prípadne nie je vylúčené, aby škodu uplatňoval súčasne u oboch subjektoch), však možno uplatniť iba v exekučných konaniach začatých do 31. marca 2017, nakoľko s účinnosťou od 01. apríla 2017 je zodpovednosť za škodu súdneho exekútora upravená v § 31 Exekučného poriadku, kde je konštrukcia zodpovednosti za škodu odlišná od úpravy obsiahnutej v § 33 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. marca 2017. Nová právna úprava jednoznačne prioritizuje uplatňovanie nárokov voči súdnemu exekútorovi pri zodpovednosti za škodu podľa všeobecných predpisov súkromného práva, t. j. podľa Občianskeho zákonníka, preto v konaniach začatých po 01. apríli 2017 bude možné nárok na náhradu škody pri porušení povinnosti exekútora v exekučnom konaní uplatňovať priamo voči súdnemu exekútorovi len vtedy, ak nepríde k uspokojeniu nároku z majetku poisťovateľa, s ktorým má uzatvorenú zmluvu o zodpovednosti za škodu, alebo ak súdny exekútor porušil svoju povinnosť vyplatiť oprávnenému vymožené peňažné prostriedky a tieto nebolo možné uspokojiť z majetku poisťovateľa alebo exekútora. V preskúvanom prípade ide o konanie začaté pred 01.04.2017, preto je nenáležitá námietka žalovanej o predčasnosti uplatnenia nároku prostredníctvom žaloby o náhradu škody v zmysle ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. a tvrdenie žalovanej, že nie je splnená podmienka existencie škody. Žalobca mal na výber, či si uplatní nárok z titulu náhrady škody iba voči exekútorovi v zmysle Exekučného poriadku, alebo iba voči štátu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z., alebo súčasne u oboch. Nebolo teda možné akceptovať názor žalovanej, že pred uplatnením náhrady škody od štátu bolo potrebné, aby sa žalobca domáhal vydania plnenia, o ktoré sa exekútor obohatila, od tejto exekútorke. Žalovaná nedôvodne poukázala na rozhodnutie Ústavného súdu SR II. ÚS 165/2012, ktorého právna veta znie: „V konaní, v ktorom exekučný súd rozhoduje o trovách exekúcie a o odmene exekútora, je exekútor účastníkom konania tak, ako je ním aj povinný z exekúcie, je nositeľom základných ľudských práv a slobôd, je vykonávateľom slobodného povolania na účely vytvárania zisku. Pokiaľ ide o odmenu súdneho exekútora, súdny exekútor koná vo vlastnom mene, na vlastný účet, a preto môže byť v tomto postavení subjektom zodpovedným z bezdôvodného obohatenia.“ Ústavný súd SR vychádzal z úvahy, že v štádiu exekučného konania, keď exekučný súd autoritatívne rozhodoval o trovách exekučného konania, a teda aj o odmene exekútora, nevystupuje exekútor ako nositeľ verejnej zvrhovanej moci, ale v tomto štádiu konania má aj súdny exekútor postavenie účastníka konania a o jeho právach a povinnostiach rozhoduje exekučný súd. Ústavný súd zároveň zdôraznil, že nespochybňuje svoje predchádzajúce závery vyplývajúce z nálezu sp. zn. PL. ÚS 49/03, v zmysle ktorých sa zodpovednosť za škodu pri výkone exekučnej činnosti súdneho exekútora prenáša na štát a aplikuje sa na právny režim zákona č. 514/2003 Z. z., ale zdôraznil potrebu odlišiť náhradu škody od bezdôvodného obohatenia, pričom titulom bezdôvodného obohatenia je možné vymáhať vrátenie sumy trov exekúcie pozostávajúcej z odmeny súdneho exekútora a DPH (vyplatené na základe rozhodnutia, ktoré bolo neskôr zrušené).

2.4. Odvolací súd zdôraznil, že v rozhodnutí Ústavného súdu SR II. ÚS 165/2012 ide o odlišný skutkový základ vzťahujúci sa na prípad, kedy základ nároku tvorila odmena súdneho exekútora, resp. trovy (ktoré je možné vymáhať titulom bezdôvodného obohatenia), na rozdiel od preskúvaného prípadu, kde škoda vznikla v dôsledku nesprávneho úradného postupu exekútora ponechaním si vymožených finančných prostriedkov. Vzťah medzi žalobcom (ako účastníkom exekučného konania) nemožno v zmysle vyššie uvedenej ustálenej súdnej praxe považovať za vzťah súkromnoprávny, a teda

žalovaná nesprávne namietala, že na strane súdnej exekútorke malo dôjsť k bezdôvodnému obohateniu, ktorého vydania sa mal žalobca najprv domáhať. Ak súdny exekútor ako nositeľ verejnej moci v rámci výkonu verejnej moci poruší povinnosť uloženú mu Exekučným poriadkom, ide o typický prípad nesprávneho úradného postupu, na ktorý sa vzťahuje zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. V zmysle Exekučného poriadku ak exekútor prijme peňažné prostriedky, je povinný tieto poukázať oprávnenému a pokiaľ takýmto spôsobom nepostupuje, je jeho postup v rozpore so zákonom a je nepochybne porušením zákonných povinností exekútora vyplývajúcich mu z Exekučného poriadku, a teda je nevyhnutné ho považovať za nesprávny úradný postup. Súd prvej inštancie preto správne uzavrel, že v konaní bola preukázaná existencia nesprávneho úradného postupu a v príčinnej súvislosti s vyššie uvedeným porušením povinností exekútora vznikla žalobcovi škoda, takže boli splnené všetky zákonné predpoklady pre vznik zodpovednosti žalovanej.

2.5. Odvolací súd neakceptoval ani námietku žalovanej o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, vznesenú už v konaní pred súdom prvej inštancie. Prvoinštančný súd sa podľa odvolacieho súdu s tvrdením žalovanej náležite a správne vysporiadal pri rozhodovaní daného sporu, pričom svoje úvahy aj jasne vysvetlil v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca je v konaní aktívne vecne legitimovaný. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu správne poukázal na to, že jeho právnomu predchodcovi reálne škoda nevznikla, keďže nevyplatením vymoženého finančného plnenia sa jeho majetok nezmenšil, nakoľko ako postupca dostal za postúpenie pohľadávky zaplatené toľko, ako keby postupoval pohľadávku v zostatkovej výške nezmenšenej o sumu vymoženú od povinných exekútorom F.. H. Ž.. Odvolací súd uviedol, že z obsahu zmluvy o postúpení pohľadávky jednoznačne vyplýva vôľa zmluvných strán postúpiť všetky plnenia prijaté postupcom od podpisu zmluvy o postúpení, ktorý sa zaviazal všetky plnenia prijaté od podpisu zmluvy o postúpení poskytnúť žalobcovi. Zároveň poukázal na to, že exekučné konanie sp. zn. EX/869/2013 vedené súdnym exekútorom F.. R. N. (proti povinným 1. W. Q. a 2. F. Q., vedené na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 21Er/521/2008) doposiaľ nebolo právoplatne ukončené. Žalobca v tomto konaní vystupuje ako oprávnený, preto on jediný má stále právo na vyplatenie vymoženej časti pohľadávky, vrátane sumy vymoženej pred nadobudnutím právoplatnosti uznesenia č. k. 21Er/521/2008-38 zo dňa 27.06.2012 Okresného súdu Michalovce, ktorá nebola vyplatená jeho právnomu predchodcovi. Preto aj v prípade, ak by F.. H. Ž. vrátila sumu 4.832,47 eur F.. R. N. (exekútorovi, ktorý vedie exekučné konanie v súčasnosti), tento by musel vrátenú sumu poukázať žalobcovi ako novému veriteľovi v zmysle Exekučného poriadku. Z uvedeného dôvodu, pokiaľ nedošlo k vyplateniu sumy vymoženej od povinných v exekučnom konaní vedenom pôvodnou exekútorom F.. H. Ž., došlo k vzniku škody u žalobcu ako nového oprávneného (nie u jeho právneho predchodcu - pôvodného oprávneného). Odvolací súd sa stotožnil s názorom žalobcu, že postupca vedel, čo postupuje a za akú sumu. Postupca postupoval postupníkovi pohľadávky uvedené v článku II. bod 1. v spojení s prílohami v určitej sume a na strane druhej postupník tieto pohľadávky prijal a zaviazal sa za tieto zaplatiť dohodnutú sumu. Zaplatením odplaty žalobcom za postúpené pohľadávky bol tento so svojím nárokom aj voči manželom Q. z predmetnej úverovej zmluvy uspokojený tak, ako sa dohodol postupca s postupníkom. V prípade, ak by prijal ďalšie plnenie zo strany žalovanej uplatnením si nároku podľa zák. č. 514/2003 Z. z., došlo by v jeho sfére k vzniku bezdôvodného obohatenia, keďže táto pohľadávka a tento nárok mu už uzavretím zmluvy o postúpení pohľadávok nepatrilo. Nedôvodne teda žalovaná namietala nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu.

2.6. Odvolací súd nepovažoval za dôvodnú ani námietku žalovanej vo vzťahu k nesprávnomu určaniu začiatku omeškania. Podľa § 16 ods. 4 citovaného zákona, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že omeškanie začína plynúť dňom oznámenia, pričom podľa názoru odvolacieho súdu za deň oznámenia je potrebné považovať deň, kedy príslušný orgán rozhodol tak, že žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie nároku

na náhradu škody posúdil ako nedôvodnú, teda deň rozhodnutia, že tejto žiadosti nebude vyhovie, pričom je potrebné vychádzať z dátumu uvedeného na tomto oznámení. Odvolací súd konštatoval, že za deň oznámenia nemožno považovať až deň doručenia písomného oznámenia žalobcovi tak, ako to uvádza žalovaná, ale za rozhodujúci moment je potrebné považovať deň vydania rozhodnutia, resp. oznámenia o neuspokojení nároku na náhradu škody, pretože už v tento deň sa príslušný orgán dozvie o svojej povinnosti plniť a zároveň sa rozhodne, že túto povinnosť plniť nebude. Odvolací súd bol toho názoru, že obdobie od doručenia žiadosti do uplynutia 6-mesačnej lehoty alebo do rozhodnutia o vydaní písomného oznámenia, že žalovaná neuspokojí uplatnený nárok na náhradu škody, má slúžiť k preskúmaniu a posúdeniu všetkých relevantných skutočností, na základe ktorých dospeje k záverečnému rozhodnutiu o tom, či žiadosti vyhovie alebo nie. Ide o časový priestor prináležiaci štátu priamo zo zákona, keďže kedykoľvek počas plynutia tohto obdobia môže o žiadosti rozhodnúť, preto v tomto období štát nemôže byť v omeškani. Avšak dňom, kedy príslušný orgán dospeje k záverečnému rozhodnutiu o nevyhovení žiadosti, nadobudne vedomosť o uplatnenom nároku a o tom, že ho nesplní a musí si byť vedomý aj následkov s tým spojených. Preto v prípade, ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému uplatnený nárok, t. j. ak k odmietnutiu plnenia došlo nedôvodne, dostane sa týmto dňom príslušný orgán do omeškania s plnením.

2.7. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP. Odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu úspešnému žalobcovi.

3.1. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“).

3.2. Prípustnosť dovolania odôvodnila ustanoveniami § 421 ods. 1 písm. b/ a § 421 ods. 1 písm. c/ Civilného sporového poriadku.

3.3. V dovolaní vzhľadom na vyvodzovanú prípustnosť z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP ako otázku doposiaľ odvolacím súdom neriešenú, žalovaná špecifikovala otázku, či svedčí aktívna vecná legitímácia žalobcovi v spore o náhradu škody z titulu nesprávneho úradného postupu v prípade nadobudnutia pohľadávky voči dlžníkovi (nie štátu) na základe zmluvy o postúpení pohľadávok a či je možné aj v takomto prípade ustáliť existenciu príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody, ak do deja vstúpila ďalšia príčina - zmluva o postúpení pohľadávky, pri zohľadnení § 9 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., v zmysle ktorého právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda a zároveň, či je možné ustáliť, že pohľadávka bola vôbec postúpená na žalobcu v rozsahu identifikovanom v zmluve o postúpení pohľadávky napriek skutočnosti, že pohľadávka voči povinným čiastočne zanikla v dôsledku plnenia vymoženého v exekučnom konaní pred uzatvorením zmluvy. Mala za to, že poškodeným subjektom mohol byť výlučne pôvodný oprávnený ako subjekt vlastníaci predmetnú pohľadávku voči dlžníkom v čase, kedy došlo k nesprávnemu úradnému postupom.

3.4. V súvislosti s prípustnosťou dovolania vyvodzovanou z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c/ CSP mala dovolateľka za to, že v otázke konkurencie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia a náhrady škody existuje rozdielna rozhodovacia prax Najvyššieho súdu, pričom odvolací súd sa priklonil k praxi, ktorá je v neprospech žalovanej, a to s poukazom na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/75/2015 a sp. zn. 3Cdo/58/2009. V zmysle námietok žalovanej, pokiaľ existuje právna možnosť domáhať sa vydania bezdôvodného obohatenia od iného subjektu, škoda ani nevznikne. Nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia je potrebné uplatniť pred nárokom na náhradu škody, keďže aj nezavinená nevyhovieťnosť bezdôvodného obohatenia je škodou.

4. Žalobca vo svojom vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolanie odmietnuť pre jeho neprípustnosť eventuálne zamietnuť pre jeho nedôvodnosť. Argumentoval, že zmluvou o postúpení pohľadávok nadobudol v zmysle jej čl. II ods. 4 aj pohľadávku na náhradu škody z titulu nesprávneho úradného postupu ako právo spojené s postupovanou pohľadávkou. K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. c/ CSP uviedol, že žalovanou citované rozhodnutia nepovažuje za relevantné k prejednávanej veci, v dôsledku čoho tieto nezakladajú rozdielnu rozhodovaciu prax dovolacieho súdu o dovolateľkou nastolenej právnej otázke. V rozsudku sp. zn. 4Cz/110/84 išlo o súkromnoprávny vzťah, pričom v prejednávanej veci vystupoval na jednej strane súdny exekútor ako orgán verejnej moci, u ktorého pri vykonávaní exekučnej činnosti k vzniku bezdôvodného obohatenia dôjst' nemôže (3Cdo/58/2009). Z

rovnakého dôvodu je neaplikovateľný aj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/199/2005. Vo veci sp. zn. 6Obo/109/2008 k vzniku bezdôvodného obohatenia na strane súdneho exekútora došlo, lebo žalovaná suma predstavovala trovy exekúcie, vo vzťahu ku ktorým súdny exekútor nevystupoval, s odkazom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 165/2012, ako orgán verejnej moci.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP; ďalej aj „najvyšší súd“ event. „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) podala strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP) skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania. Bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalovanej je prípustné a dôvodné, preto dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 CSP) a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

6. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú špecifikované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. V danom prípade dovolateľ prípustnosť podaného dovolania odôvodnil (i) poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b/ CSP argumentujúc, že „rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená“ a (ii) poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. c/ CSP argumentujúc, že „rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.“

8. Dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. V prípade dovolania, prípustnosť ktorého vyvodzuje dovolateľ z ustanovenia § 421 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam. Závery o (ne)prípustnosti dovolania prijíma dovolací súd na základe dôvodov uvedených dovolateľom (§ 432 CSP). Výsledok posúdenia prípustnosti dovolania je teda podmienený tým, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky.

9. Z vyššie uvedenej dovolateľom vymedzenej prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, vychádzajúc z obsahu odôvodnenia dovolania (podľa čl. 11 ods. 1 Základných princípov CSP a ustanovenia § 124 ods. 1 CSP) dovolací súd ustálil, že je tu podstatnou právnou otázkou, „či svedčí aktívna vecná legitímácia žalobcovi v spore o náhradu škody z titulu nesprávneho úradného postupu v prípade nadobudnutia pohľadávky voči dlžníkovi (nie štátu) na základe zmluvy o postúpení pohľadávky a či za danej situácie je možné aj v takomto prípade ustáliť existenciu príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody, ak do deja vstúpila ďalšia príčina - zmluva o postúpení pohľadávky, pri zohľadnení § 9 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., v zmysle ktorého právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda a zároveň, či je možné ustáliť, že pohľadávka bola vôbec postúpená na žalobcu v rozsahu identifikovanom v zmluve o postúpení pohľadávky napriek skutočnosti, že pohľadávka voči povinným čiastočne zanikla v dôsledku plnenia vymoženého v exekučnom konaní pred uzatvorením zmluvy.“

10. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

11. Všeobecne sa pod vecnou legitímáciou rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy jedna sporová strana civilného procesu (žalobca) je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide (aktívna vecná legitímácia) a sporová strana na opačnej procesnej strane (žalovaný) je subjektom

hmotnoprávnej povinnosti (pasívna vecná legitímácia). O nedostatok aktívnej vecnej legitímácie ide v prípade, ak žalobca tvrdiaci, že je nositeľom hmotného práva, v konaní nepreukáže, že je takýmto nositeľom.

12. V prejednávacom spore odvolací súd (rovnako ako súd prvej inštancie) pri svojom rozhodnutí vychádzal z toho, že zo zmluvy o postúpení pohľadávok č. 103/2012 zo dňa 01.04.2012 a z prílohy k tejto zmluve je zrejmé, že táto bola uzatvorená podľa § 524 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. V zmysle druhého odseku tohto zákonného ustanovenia s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené. Podľa súdov nižších inštancií je teda zrejmé, že sám zákonodarca spája s postúpením pohľadávky aj postúpenie všetkých práv s touto pohľadávkou spojených, k čomu aj v skutočnosti došlo a čomu zodpovedá aj článok II. bod 4. predmetnej zmluvy. Odvolací súd zdôraznil, že táto zmluva je dvojstranný právny úkon, kde na jednej strane postupca postupoval postupníkovi pohľadávky uvedené v článku II. bod 1. v spojení s prílohami v určitej sume a na strane druhej postupník tieto pohľadávky prijal a zaviazal sa za tieto dohodnutú sumu zaplatiť.

13. V zmysle ustanovenia § 488 zákona č. 99/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“ alebo „OZ“) záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok. Ako vyplýva zo zákonnej definície § 488 OZ, veriteľovi zo záväzkového vzťahu nevyhnutne vzniká právo na plnenie. Toto právo sa bezprostredne viaže na osobu dlžníka, ktorý má voči svojmu veriteľovi povinnosť splniť konkrétny záväzok.

14.1. V zmysle ustanovenia § 489 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

15. Jednou z kategórií záväzkov sú záväzky zo spôsobenej škody. Ide o deliktuálne obligácie, ktoré sú bezprostredným dôsledkom porušenia zmluvnej alebo mimozmluvnej právnej povinnosti, prípadne škodovej udalosti. Záväzky zo spôsobenej škody sú typickými zodpovednostnými záväzkami, ktoré majú z povahy veci sekundárny charakter. Vznikajú v súvislosti so vznikom škody ako následok porušenia primárnej povinnosti účastníka občianskoprávneho vzťahu. Zodpovednosť za škodu je v Občianskom zákonníku v zásade založená na subjektívnom princípe a je podmienená zavinením škodcu, s možnosťou zbavenia sa zodpovednosti na základe exkulpácie, t. j. subjektívneho vyvinenia. V osobitných prípadoch je občianskoprávna zodpovednosť konštruovaná ako objektívna (zodpovednosť za následok), existujúca bez ohľadu na zavinenie zodpovedného subjektu. Objektívnej zodpovednosti sa možno zbaviť iba zo zákonom taxatívne vymedzených dôvodov (napr. liberácia podľa § 420a ods. 3, § 421, § 428, § 433 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Pokiaľ zbavenie sa objektívnej zodpovednosti neprihádza vôbec do úvahy, ide o tzv. absolútnu objektívnu zodpovednosť (napr. § 421a Občianskeho zákonníka).

16.1. Na základe § 524 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

16.2. Keďže spôsob nadobudnutia pohľadávky zmluvou o postúpení pohľadávky má derivatívny charakter, nadobúda postupník predmet postúpenia v takom stave, v akom sa nachádza v čase postúpenia. V súlade s princípom identity pohľadávky sa obsah dlžníkovho záväzku v dôsledku cesie nemení a nemení sa ani zabezpečenie tohto záväzku. Občiansky zákonník obsahuje právnu konštrukciu, na základe ktorej prechádza s postúpenou pohľadávkou na postupníka ex lege aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené. Ide o akcesorické práva, ktoré sú spojené s pohľadávkou ako hlavným záväzkom, a ktoré vznikli a trvajú v súvislosti s existenciou pohľadávky a jej obsahom.

16.3. Okrem práv vyplývajúcich zo zabezpečenia postupovanej pohľadávky prechádzajú vo všeobecnosti na postupníka aj ďalšie práva spojené s pohľadávkou. Cesiou nadobúda postupník predovšetkým samotný nárok, teda právo na uplatnenie a vymáhanie pohľadávky (aktívnu vecnú legitímáciu), ale napríklad aj právo dohodnúť sa s dlžníkom na odpustení dlhu (§ 574 ods. 1) alebo jeho

urovnani (§ 585), právo dohodnúť splnenie dlhu v splátkach, právo zdržať sa vymáhania postúpenej pohľadávky a pod. Ide o štandardné subjektívne práva, ktoré právny poriadok priznáva veriteľovi (postupovanej) pohľadávky. V súlade s princípom identity pohľadávky nadobúda postupník aj individuálne práva vyplývajúce z vedľajších dojednaní vo vzťahu k pohľadávke (čas, miesto a spôsob plnenia, dohodnuté splátky, lehoty, podmienky a pod.). Postupník však z povahy veci nemôže cesiou nadobudnúť žiadne právo, ktorým by pred postúpením nedisponoval postupca.

17. Na základe zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

18.1. V prejednávanej veci dovolací súd vzhľadom na vyššie uvedené konštatuje, že záver odvolacieho súdu týkajúci sa aktívnej legitimácie žalobcu na uplatňovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom spočíval na nesprávnom právnom posúdení veci. Zmluvou o postúpení pohľadávok č. 103/2012 zo dňa 01. apríla 2012 došlo k postúpeniu súboru množstva pohľadávok postupcu (veriteľa) Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., Bratislava voči viacerým dlžníkom. Medzi postupovanými pohľadávkami bola aj konkrétna pohľadávka voči dlžníkom W. a F. Q. vzniknutá na základe zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere č. 2307805 9 02 zo dňa 10.05.2004. V zmysle vyššie uvádzaného čl. II. bodu 4. zmluvy o postúpení pohľadávok postupca postúpil pohľadávky voči dlžníkom, spoludlžníkom, ručiteľom a záložcom spolu s príslušenstvom a všetkými právami s nimi (t. j. s postupovanými pohľadávkami, pozn. dovolacieho súdu) spojenými. Podľa názoru dovolacieho súdu v zmysle tejto dohody zmluvných strán k postúpeniu práva na náhradu škody v zmysle ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. nedošlo, nakoľko pri postúpení pohľadávky, ako už bolo uvedené, boli na postupníka postúpené okrem samotnej postupovanej pohľadávky (nezaplatený úver), len jej príslušenstvo (napr. úrok alebo úrok z omeškania) a ďalšie práva s touto pohľadávkou spojené (pozri bod 16. tohto uznesenia). Právo na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci je samostatným nárokom resp. samostatnou pohľadávkou, ktorý nemožno podradiť pod príslušenstvo postupovanej pohľadávky a nie je ani právom spojeným s postupovanou pohľadávkou. Ako podporný argument dovolací súd uvádza fakt, že dlžníkom tejto pohľadávky je v prejednanom spore Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti, ktoré nie je zmluvnou stranou zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 01.04.2012. Ak žalobcovi nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci patrí, potom nie je možné jeho aktívnu legitimáciu odvodzovať od právneho nástupníctva založeného zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 01.04.2012.

18.2. Je nevyhnutné poukázať aj na tú skutočnosť, že dňa 01.04.2012 nebolo možné postúpenie celej (úverovej) pohľadávky, nakoľko aj v zmysle ustanovenia § 61f zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov účinného od 01.04.2017 účinky splnenia vymáhaného nároku nastávajú po doručení upovedomenia o začatí exekúcie povinnému len vtedy, ak sa plnenie v rozsahu, v ktorom prislúcha exekútorovi podľa § 60 ods. 2, dostane exekútorovi. Podľa právnej úpravy Exekučného poriadku účinnej od 01.11.2013 (§ 46 ods. 3) plnenie exekútorovi malo rovnaké účinky, ako keby povinný plnil oprávnenému; podľa prechodného ustanovenia § 243b ods. 2 tejto zmeny Exekučného poriadku sa ustanovenie § 46 ods. 3 použije aj na exekučné konania začaté pred 01.11.2013. Vzhľadom na vyššie uvedené, ako vyplýva z obsahu spisu a skutkových zistení súdov nižších inštancií, v exekučnom konaní vymáhaný dlh bol čiastočne splnený plnením exekútorovi. Postupovaná pohľadávka ale v čase jej postúpenia musí existovať, čo znamená, že dlh postupcu voči dlžníkom W. a F. Q. nebolo možné v zmysle zhora špecifikovanej zmluvy postúpiť celý, bez zohľadnenia zániku jeho časti v dôsledku (núteného) splnenia zrážkami z dôchodkov dlžníkov. Túto skutočnosť však odvolací súd aj súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní opomenuli, hoci pre rozhodnutie v danej veci bolo práve čiastočné splnenie dlhu vo vzťahu k posúdeniu aktívnej legitimácie žalobcu tiež právne významné.

19. Z uvedeného vyplýva, že zo strany odvolacieho súdu i zo strany súdu prvej inštancie došlo k nesprávne právne posúdeniu aktívnej vecnej legitimácie v spore o náhradu škody z titulu nesprávneho úradného postupu v prípade nadobudnutia pohľadávky voči dlžníkovi (nie štátu) na základe zmluvy, a preto dovolací súd konštatuje, že dovolanie navrhovateľa je prípustné (§ 421 ods. 1 písm. b/

CSP) a dôvodné (§ 432 ods. 1 CSP). Vzhľadom na uvedené, sa dovolací súd ďalšími námietkami dovolateľa nezaoberal.

20. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP). Dovolací súd v súlade s uvedenými ustanoveniami dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

21. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

22. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.